

Jaarverslag 2024

EuropaPact Fryslân

Inhoudsopgave

Inleiding	Pagina 3
H1. Ondersteuning bij de ontwikkeling van projectvoorstellen	Pagina 4
1.1 EPF-subsidies	Pagina 5
1.2 Aantal projectideeën	Pagina 5
1.3 Programma's en fondsten	Pagina 7
1.4 Thema's	Pagina 7
1.5 Leads	Pagina 8
1.6 Aanpak EPF	Pagina 8
H2. Ontwikkeling kennis en vaardigheden	Pagina 10
2.1 EuropeReady-sessies	Pagina 11
2.2 Europese Verkiezingsevent	Pagina 11
2.3 Europeanetwerk Fryslân	Pagina 12
2.4 EWRC	Pagina 13
H3. Netwerkfunctie	Pagina 14
H4. Communicatie	Pagina 16
4.1 Website en nieuwsbrief	Pagina 17
4.2 Socials	Pagina 17
4.3 Monitoring	Pagina 17
H5. Organisatie en governance	Pagina 18
5.1 Evaluatie EuropaPact Fryslân	Pagina 18
5.2 Organisatie	Pagina 19
H6. Financiën	Pagina 20

Voor u ligt het Jaarverslag 2024 van het EuropaPact Fryslân (EPF), het Friese samenwerkingsverband voor Europa. Het in 2022 gelanceerde initiatief wordt, na een positieve evaluatie, vanaf 2025 voor drie jaar voortgezet om het Europabewustzijn in Fryslân te vergroten en om meer en betere Friese EU-projecten te realiseren.

In dit jaarverslag kijken we terug op 2024, in het bijzonder naar de ondersteuning bij de ontwikkeling van projectvoorstellen, de ontwikkeling van kennis en vaardigheden, en de netwerkfunctie die het EPF vervult. In dit jaarverslag is de Jaarrekening 2024 opgenomen. Deze vindt u in hoofdstuk 6.

2024 was een jaar waarin het EPF zich verder ontwikkelde: de RUG Campus Fryslân voegde zich bij de deelnemers, de laatste vacature in het Uitvoeringsteam werd ingevuld en de beoordelingscommissie werd met een ervaren adviseur uitgebreid.

2024 was ook het jaar van meer aanvragen van vouchers – voor het eerste werden alle vier de vouchers verstrekt –, een grotere diversiteit aan aanvragers, meer abonnees van de EPF-nieuwsbrief en een flinke uitbreiding van het aantal volgers op

LinkedIn. In 2024 werd voor de tweede maal een werkbezoek aan Brussel voor de Friese delegatie georganiseerd. Ongeveer 150 Friezen bezochten tijdens de Europese Week van Regio's en Steden (EWRC2024) de Europese hoofdstad voor gesprekken met Europese beambten en vertegenwoordigers van Europese netwerken. Europa smaakte de Friezen in 2024 steeds beter, maar er zijn nog volop kansen te benutten in 2025 en de jaren daarna.

We bespreken de geformuleerde ambities:

H1. Ondersteuning bij de ontwikkeling van projectvoorstellen

H2. Ontwikkeling van kennis en vaardigheden

H3. Netwerkfunctie

H4. Communicatie

H5. Organisatie en governance

H6. Financiën

H1. Ondersteuning bij de ontwikkeling van projectvoorstellen

EuropaPact Fryslân (EPF) heeft als doel meer en betere Europese projecten te ontwikkelen, waardoor Friese publieke en private partijen actiever worden in Europese samenwerkingsprojecten rond onderzoek, innovatie, onderwijs en kennisdeling. Zo kunnen we, samen met buitenlandse partners, kennis en middelen bundelen om onze ontwikkeling een impuls te geven. Het EPF-team traint stakeholders om adequaat van ambities of opgave naar een eerste projectopzet te komen. Initiatiefnemers worden daarna verder begeleid tot aan de indiening van een projectvoorstel. Onderweg helpt het EPF bij het vinden van partners, het identificeren van calls, of het aansluiten bij bestaande consortia. De subsidiemogelijkheden (ook wel “vouchers” genoemd) die het EPF beheert, worden hierbij als ondersteuning aangeboden om de aanvragers te ontlasten bij het schrijven van de aanvraag. De Beoordelingscommissie, die een positief advies dient te geven op de subsidieaanvragen, geeft hierbij inhoudelijke feedback voor de aanvrager om bij te dragen aan het lerend vermogen van de aanvragers.

H1. Ondersteuning bij de ontwikkeling van projectvoorstellen

1.1 EPF-subsidies

In 2024 heeft het EPF, met behulp van feedback van aanvragers uit 2023, een paar aanpassingen gedaan in de subsidieregeling om de subsidies beter te laten aansluiten op de vraag vanuit initiatiefnemers.

Eén van de wijzigingen die in samenspraak met de afdeling subsidiezaken van de Provincie Fryslân is doorgevoerd, is de mogelijkheid om een interne projectleider met een voucher vrij te stellen voor het projectvoorstel. Vanaf 1 januari 2024 is dat niet langer een eis voor een positief advies van de Beoordelingscommissie dat er een externe adviseur met een voucher wordt ingehuurd. De wijziging is doorgevoerd om partijen, die al wat verder zijn qua ervaring, ook toegang te geven tot de subsidiemogelijkheden. Daarbij blijft de eis inzake een hoge slagingskans van de projectaanvraag wél van kracht. Het EPF-secretariaat en de Beoordelingscommissie blijven bij aanvragers aandringen op een borging van kennis in het schrijfproces en de toegevoegde waarde van het ontwikkelen van kennis over het schrijfproces bij het doen van een aanvraag. Het EPF blijft onervaren aanvragers helpen bij het vinden van capabele ondersteuning.

Een andere belangrijke wijziging in het aanvraagproces bij de subsidieregeling van het EPF is de toegevoegde mogelijkheid tot digitale indiening van de aanvraag. Via de website van de Provincie Fryslân kunnen aanvragers nu hun officiële aanvraag indienen (de eisen blijven daarbij gelijk aan indiening per post). Dit versnelt het aanvraagproces en haalt onnodige administratieve handelingen weg bij het EPF-team.

Tot slot is de Beoordelingscommissie van drie leden naar vier uitgebreid met de toevoeging van Vincent Ketelaars (Vimarcke, zelfstandig adviseur). Er zijn nog twee vacatures in de Beoordelingscommissie.

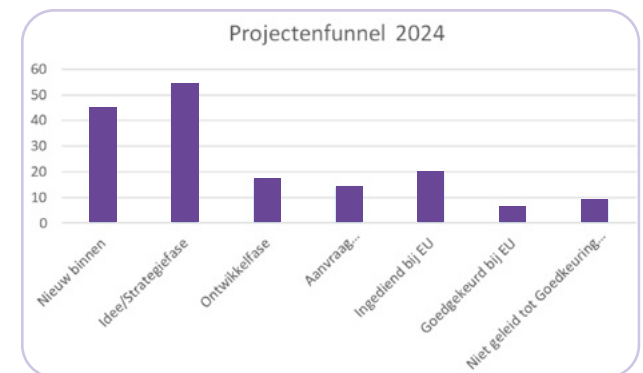
1.2 Aantal projectideeën

Vanuit EPF ondersteunen wij de ontwikkeling van kansrijke projectvoorstellen door het inbrengen van kennis en netwerken, en door de financiële ondersteuning met vouchers. Wanneer een initiatief binnenkomt bij het EPF, wordt deze geregistreerd in de funnel. Afhankelijk van de fase waarin het idee zit in het aanvraagproces van Europese subsidies (dit kan variëren van een “wild idee” tot een kleine aanpassing in de uiteindelijke aanvraag), beoordeelt het EPF-team de juiste ondersteuning hierbij. In 2024 is de projecten-funnel verder uitgebouwd met project-ideeën.

Deze categoriseren we als volgt:

- Nieuw binnen;
- Idee/Strategiefase (vroeg stadium);
- Ontwikkelfase (voorbereiding aanvraag voucher);
- Aanvraag voucher/gehonoreerd of niet;
- Projectaanvraag ingediend bij een EU-programma;
- Goedgekeurd bij EU (= EU-subsidie is toegekend);
- Niet geleid tot goedkeuring EU (= EU-subsidie is uiteindelijk niet toegekend).

In onderstaande tabel wordt hiervan een overzicht gemaakt. Wanneer het EPF betrokken is bij een projectaanvraag, betekent dit niet altijd dat er ook een voucher is uitgegeven. Een overzicht van de vouchers volgt in het financiële overzicht.

H1. Ondersteuning bij de ontwikkeling van projectvoorstellen

Niet alle aanvragen bij Europese fondsen uit 2024 die het EPF ondersteund heeft zijn leads die ook dit jaar zijn binnengekomen. Sommige aanvragen zijn ontwikkelingen geweest van leads die bij het EPF zijn binnengekomen in 2023. Van de 20 projecten die ingediend zijn bij de Europese Commissie in 2024, is van vijf nog geen uitslag bekend.

Van de 115 projectideeën (2023+2024) waren in 2024 in totaal 24 zo ver ontwikkeld dat ze één van de vier vouchers toegekend hebben gekregen (= incl. netwerk vouchers). In totaal maken deze 24 initiatieven aanspraak op €343.565,- aan ondersteuning om adviseurs in te huren om tot een volledige aanvraag te komen. Hiervan was per 31 december 2024 voor een bedrag van €253.565,- beschikt en wachtten zes aanvragen na een positieve beoordeling nog op een beschikking voor een bedrag van: €90.000,-.

De omvang van deze projecten (= het totale investeringsbedrag, bestaande uit subsidies en cofinanciering) is nog niet te bepalen, maar schatten we in op ruim €45 miljoen. Hiervan zal naar verwachting ruim €12 miljoen direct landen bij Friese partners.

Hiernaast volgt een overzicht van de vouchers die zijn uitgegeven of waarvan de aanvraag nog in behandeling was bij de penvoerder in 2024:

Projectnaam	Instantie	Programma	Subsidiebedrag	Type voucher
Active School Youth Europe	Stichting Sportbedrijf Smallerland	Erasmus+	15.000,00	3
Biodiversa+**	RUG Campus Fryslân		15.000,00	3
Change the Game	JGM Serious eXperiences	NNB	2.500,00	1
DaDom 2.0**	Embrace Nederland		2.500,00	1
DaDom CoVe	Stichting Embrace Nederland		15.000,00	3
DaDom CoVe	Stichting Embrace Nederland		14.915,00	2
Electro DACCS	Wetsus centre for SWT		15.000,00	3
Future proof Water Tourism	Gemeente Leeuwarden	NNB	38.100,00	4
Hope Punks	Stichting IVGI en GREBEN	Erasmus+	15.000,00	3
<u>ICLEI deelname</u>	Gemeente Opsterland	Netwerk ICLEI	600,00	2
Little Blue and Little Yellow	Stichting de Koppoters	NNB	2.500,00	1
Martime IT Security	NHL Stenden Hogeschool	NNB	2.500,00	1
PHAperFlex	Wetsus centre for SWT		15.000,00	3
Redbad	Stichting Fries Museum	Interreg A (NL-DE)	14.950,00	3
REGENERA**	NHL Stenden Hogeschool		2.500,00	1
RENOVEAST	Gemeente Leeuwarden	ELENA	40.000,00	4
SAVE	Ferieniging Dorpsbelang Blauhus	Creative Europe	15.000,00	3
Servicestation Historische Chartevloot	Stichting Maritieme Erfgoed Alliantie	EFRO	15.000,00	3
SH2ARC	Wetsus centre for SWT		15.000,00	3
Trots Landschap	Stichting Fries Natuurhistorisch Museum	Interreg A (NL-DE)	2.500,00	1
Trots Landschap	Stichting Fries Natuurhistorisch Museum		15.000,00	3
VR in IC-nazorg**	NHL Stenden Hogeschool		40.000,00	4
Waterbattle**	The Inventables		15.000,00	3
Wind 4 Shipping	Bijlsma Wartena BV	Interreg NWE	15.000,00	3
TOTAAL			343.565,00	

**= Aanvraag per 31/12/2024 nog in behandeling bij penvoerder.

H1. Ondersteuning bij de ontwikkeling van projectvoorstellen

Type voucher:

Uitgave vouchers per type	Aantal
1 Projectontwerp voucher	6
2 Netwerkvoucher	2
3 Projectontwikkelvoucher	13
4 Flagshipvoucher	3
Totaal	24

1.3 Programma's en fondsen

De aanvragen worden ingediend voor de volgende programma's en fondsen:

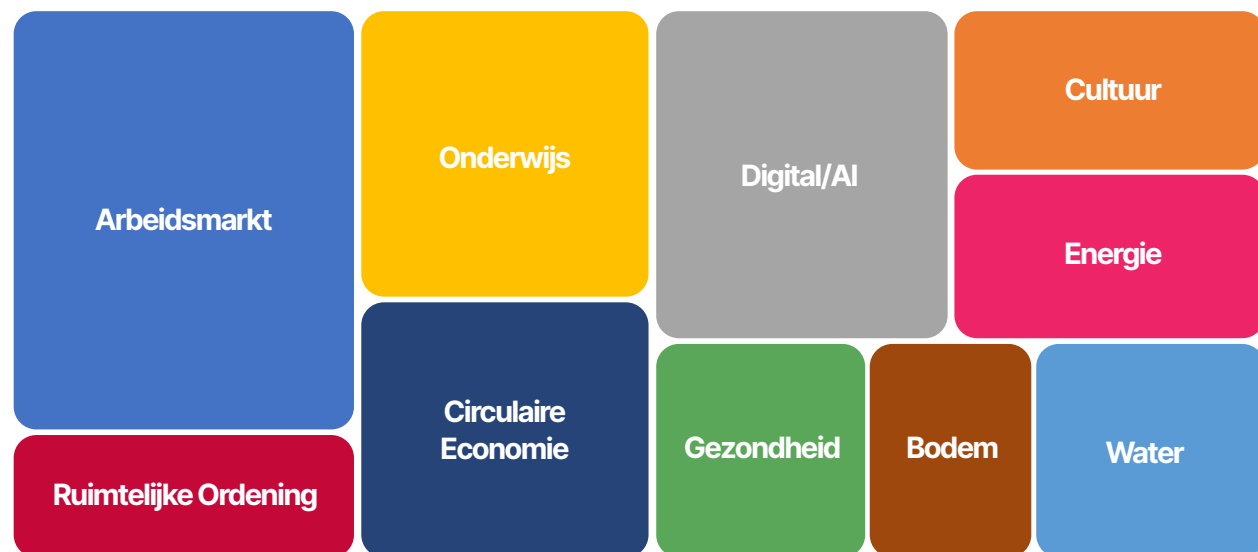
- CERV (Burgerschap en democratie);
- Creative Europe (cultuur en media);
- Erasmus+ (onderwijs, opleiding, jeugd en sport);
- Horizon Europe (onderzoek en innovatie);
- Interreg A (Nederland-Duitsland) (economie, verduurzaming, regionale samenwerking);
- Interreg Europe (regionale samenwerking);
- Interreg Northwest Europe (regionale samenwerking);
- LIFE (milieu, natuur, biodiversiteit)

1.4 Thema's

Hieronder staat een schematische weergave van de thema's waar de projectideeën uit de funnel aan bijdragen. Het zwaartepunt van de projecten ligt binnen de transitie naar een circulaire economie. Hierbinnen focussen deze projecten zich met name op water en bodem. De projecten dragen hiermee bij aan de Friese ambities in het IPF-programma Blue Delta.

De thema's waarbij de aanvragen relatief succesvol zijn geweest zijn: bodem, water en onderwijs. Thema's die bij het EPF in de leads vaak voorkomen, maar waarbij het gebrek aan capaciteit of door de Europese voorschriften lastiger blijkt om een succesvolle aanvraag op te bouwen, zijn: ruimtelijke ordening, cultuur en digital/AI.

Thema's van projecten

H1. Ondersteuning bij de ontwikkeling van projectvoorstellen

1.5 Leads

In 2024 hebben we verschillende projecten en leads in onze database opgeslagen en zijn we aan de slag gegaan om die verder te brengen. In sommige gevallen zijn de gesprekken al in 2023 gestart en hebben we deze doorontwikkeld, en lijkt het erop dat deze in 2025 tot concrete aanvragen leiden. Zo zijn we al langer in gesprek met de Gemeente Noardeast-Fryslân om een Town Twinning-aanvraag in te dienen, zodat de contacten met de stad Fulda verder aangehaald kunnen worden. Ook hebben we een initiatief ondersteund voor een EFRO-aanvraag om een fysieke plaats in te richten voor de verduurzaming van de Bruine Vloot (erfgoed). Deze zal in Harlingen plaatsvinden.

Daarnaast speelt EPF een agenderende en faciliterende rol. We zijn in 2024 gestart met de de thema's Circulaire Economie (in samenwerking met de Vereniging Circulair Friesland en de provincie Fryslân) en Gastvrijheid (Toerisme Alliantie Friesland/TAF).

Ook op het gebied van projectdeelname, zonder een EPF-voucher, zijn we succesvol geweest. Zo is de Gemeente Ooststellingwerf met EPF-bemiddeling in het Horizon Europe-project SPADES van Onderzoeksinstituut Deltares uit Delft gestapt als pilot-gebied. Daarnaast zijn er gesprekken gestart voor ondersteuning van diverse bedrijven zoals bijvoorbeeld: Droneview (Gorredijk), DeSah

(Harlingen), Paques (Balk) en de Meijer Group (Sint-Jacobiparochie) over mogelijke EU-projecten in de toekomst. De fa. Droneview is hierdoor nu al dicht bij indiening van een voorstel bij het Interreg A-programma Deutschland-Nederland.

Om in projecten deel te nemen, is een sterk Europees netwerk een pre. De gemeenten Opsterland (ICLAEI) en Waadhoeke/Harlingen (EDR deelname) hebben dat erkend. In de komende periode is het zaak om met de partners in de netwerken te spreken en daarmee projecten op te zetten. Om hun netwerk uit te breiden is de gemeente Noardeast-Fryslân, samen met EuropaPact Fryslân in Antwerpen geweest op het netwerkevent van Interreg Europe, waar de presentatie van de gemeente over een mogelijk project over energieopwekking en energiedistributie grote belangstelling trok.

H1. Ondersteuning bij de ontwikkeling van projectvoorstellen

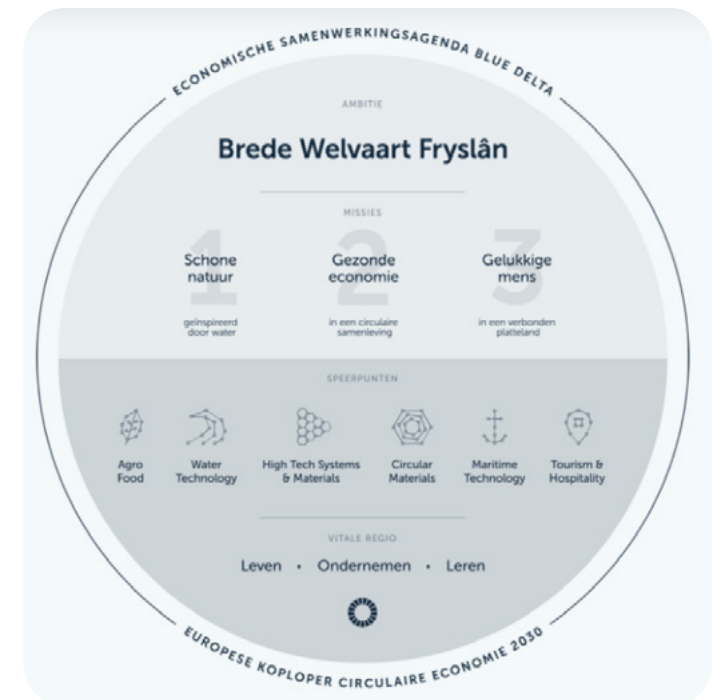
1.6 Aanpak EPF

De onderverdeling van de aanpak loopt enigszins langs de lijnen van de indeling van de vouchers:

- a. We bieden laagdrempelige ondersteuning aan een brede basis van Friese partijen door advies en financiële middelen aan te bieden bij het concretiseren van ideeën naar een projectconcept. De kleine vouchers helpen ons daarbij om in de “wilde ideeën-fase” een concretiseringslag te maken.
- b. We adviseren en bieden middelen aan bij het schrijven van een aanvraag en de consortiumvorming die daarmee gepaard gaat.
- c. We zetten in op grotere, impactvolle projecten (flagships) op thema's en speerpunten waar Friese spelers een Europese autoriteit kunnen worden of blijven.
- d. We stimuleren zowel grotere als minder grote partijen om in netwerken actief te zijn. Op die manier worden ze zichtbaar in de netwerken, waardoor de mogelijkheid gecreëerd wordt om mee te doen met initiatieven van buitenaf. Daarmee creëren we laagdrempelige mogelijkheden voor onze doelgroep.

- e. Onze trainingen zijn erop gericht om geïnteresseerde partijen in beeld te krijgen en leads die daaruit komen verder te helpen.

In 2024 zijn er flagship thema's gedefinieerd die in lijn zijn met de Friese speerpunten uit de Blue Delta. Zo is er ondersteuning geweest op de thema's “gastvrijheid en toerisme”, “arbeidsmarkt” en “circulaire economie”. Het EPF heeft, samen met de TAF, een aanzet gedaan tot het opzetten van een project om het Sliepe yn 'e Takomst initiatief met internationale partners verder te helpen. Dit initiatief loopt door in 2025. Daarnaast heeft het EPF de handen ineengeslagen met het VCF (Vereniging Circulair Friesland) en de Provincie Fryslân om een Europastrategie te bouwen voor de bedrijven die circulariteit omarmd hebben. Deze strategie helpt Circulair Fryslân om in de komende jaren gericht en efficiënt in te zetten op projecten ter ondersteuning van de ontwikkeling van de sector. Tot slot is ingezet op een project waarbij migranten ondersteund worden en waarmee capaciteitsbehoeftes bij bedrijven worden aangepakt. Vooralsnog leidt dit initiatief niet tot een Europese projectaanvraag, maar de provincie zet zich in om hier in 2025 nog een projectaanvraag voor op te stellen.

H2. Ontwikkeling kennis en vaardigheden

Eén van de doelstellingen van het EuropaPact Fryslân is het vergroten van kennis en vaardigheden op het gebied van het opzetten, uitwerken en uitvoeren van Europese samenwerkingsprojecten.

H2. Ontwikkeling kennis en vaardigheden

2.1 EuropeReady-sessies

In 2024 hebben we de trainingen in een gemêleerd gezelschap gehouden. Vier trainingen van drie sessies hebben plaatsgevonden in Leeuwarden, waaraan zowel ondernemers, ambtenaren als andere stakeholders hebben deelgenomen. In 2024 hebben 69 mensen deelgenomen aan de trainingen. Dit is een lichte daling in vergelijking met 2023 (80), en deze daling is te verklaren doordat in voorgaande jaren al veel deelnemers aan de trainingen hebben deelgenomen. Daarnaast heeft het EPF er voor gekozen de trainingen in iets kleinere groepen te houden, om zo meer maatwerk te leveren. De

trainingen voorzien in basiskennis over de Europese fondsen, waar een organisatie of initiatiefnemer rekening mee moet houden bij een aanvraag, en wat er gevraagd wordt wanneer een aanvraag is goedgekeurd.

2.2 Europese Verkiezingsevent

In 2024 hebben is in samenwerking met NHL Stenden een event georganiseerd om de Europese verkiezingen onder de aandacht te brengen en daarmee het bewustzijn van Europese mogelijkheden te vergroten. Op donderdag 16 mei werden verschillende kandidaten voor de Europese

verkiezingen uitgenodigd om met elkaar en met het publiek in gesprek te gaan, onder leiding van een gerenommeerde moderator. Zo werden studenten en andere aanwezigen gestimuleerd om te gaan stemmen en om het belang van Fryslân in Europa helder te krijgen.

H2. Ontwikkeling kennis en vaardigheden

2.3 EuropaNetwerk Fryslân

Het EPF staat constant in contact met de Aanjaaggroep, waarbij een groep afgevaardigden op ambtelijk niveau het team voedt met informatie voor de optimalisering van diensten en informatie deelt over projecten in ontwikkeling. Aangezien de Aanjaaggroep een afvaardiging is, en daarmee niet alle gemeenten een podium geeft, komt het Europa-netwerk (alle samenwerkingsovereenkomstpartners) in zijn geheel minimaal twee maal per jaar bijeen. In april 2024 was het netwerk te gast in het Biosintrum in Oosterwolde en in november in het Natuurmuseum in Leeuwarden. Tijdens deze bijeenkomsten hebben de partners hun ervaringen kunnen delen en werden goede voorbeelden met elkaar gedeeld. Daarnaast werden presentaties gegeven van de succesvolle aanvragen van de projecten Soilcrates (Horizon Europe) en Paludi & Bouw (Interreg A Duitsland-Nederland). In hun presentaties legden de projectleiders uit waarom ze op deze Europese fondsen hebben ingetekend, wat dit voor investering vraagt en hoe ze succesvol zijn geweest.

Leden van het EPF-team gaven ook verschillende presentaties op locatie, waaronder één voor de gemeenteraad van Súdwest-Fryslân, alsmede voor het onderzoekscluster van de RUG Campus Fryslân, het Platform Europa van Provinciale Staten en in verschillende ambtelijke overleggen.

H2. Ontwikkeling kennis en vaardigheden

2.4 EWRC

In 2024 heeft het EPF – in samenwerking met de Vereniging Friese Gemeenten (VFG) – voor de tweede achtereenvolgende keer een werkbezoek aan Brussel georganiseerd voor alle partners van het EPF als onderdeel van de European Week of Regions and Cities 2024 (EWRC2024). Doel was om Friese partijen dichterbij 'Brussel' te brengen en te informeren over Europees beleid, maar ook om al onze partners in contact te brengen met mogelijke Europese partners. Ook in 2024 was Fryslân weer in grote getale in de Europese hoofdstad aanwezig, waarbij meer dan 150 deelnemers aan het werkbezoek deelnamen. Eén van de ontwikkelingen ten opzichte van 2023 was dat meerdere gemeenten bij het officiële programma van de EWRC2024 aansloten, dan wel zélf een workshop, of gesprekken met EU-vertegenwoordigers organiseerden. Ook heeft het EPF-team voor de kennisinstellingen een ontmoeting georganiseerd met de Europese Commissie over het Erasmus+ programma.

Deze ontwikkelingen tonen aan dat het werkbezoek steeds beter wordt benut om in contact te komen met vertegenwoordigers van Europese instellingen en andere regio's. Ook in 2025 organiseert het EPF weer een werkbezoek aan Brussel, waarbij de partners worden opgeroepen naast het EPF-programma ook eigen gesprekken of deelnames aan het formele EWRC-programma te organiseren.

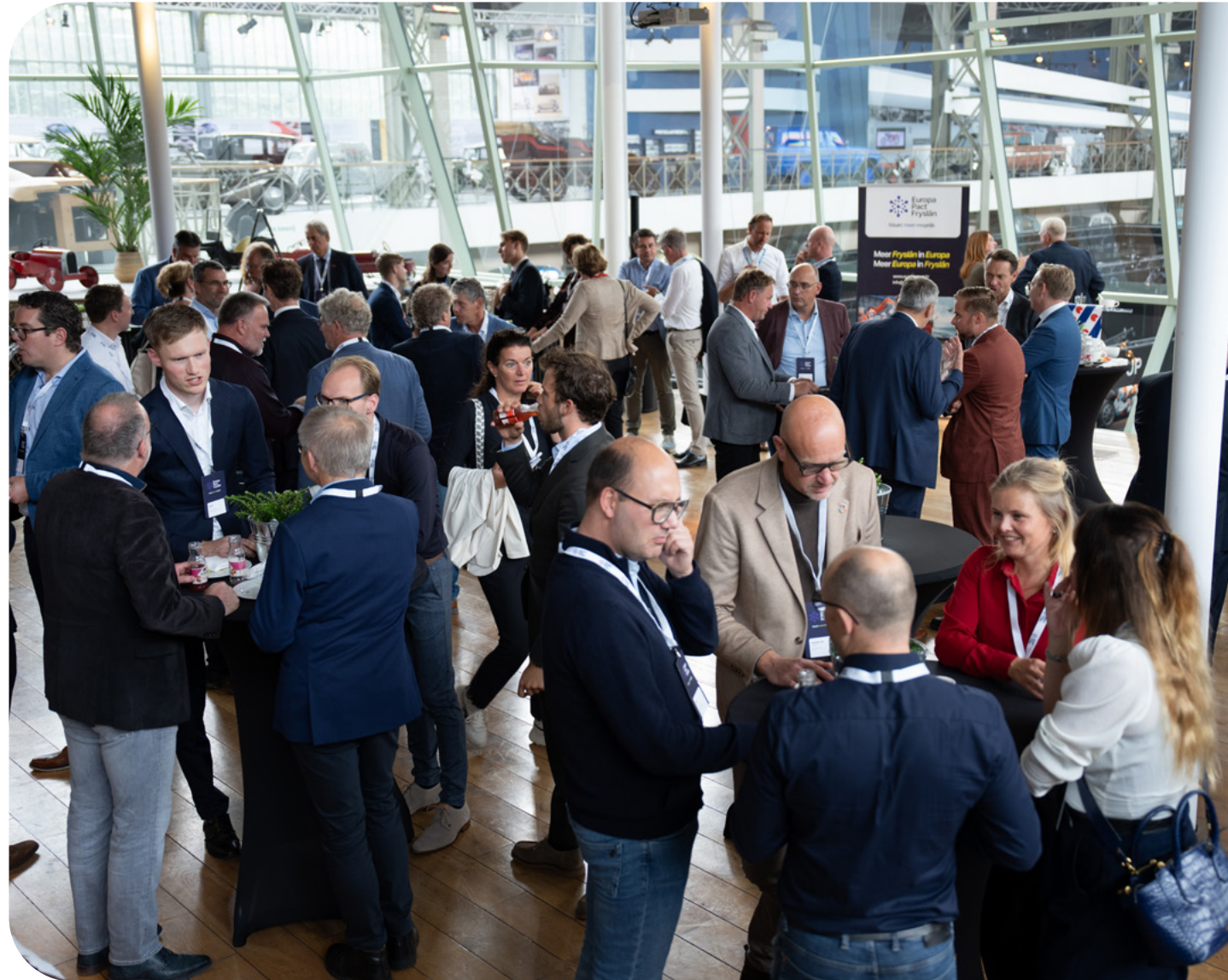
Voor het werkbezoek in oktober 2024 was een set met Friese lobbyboodschappen voor de EU-instellingen opgesteld. Hiervoor was op 30 september een speciale bijeenkomst voor bestuurders en medewerkers georganiseerd. De lobbyboodschappen vormden onder meer de basis voor het gesprek met Kerstin Jorna, directeur-generaal van het directoraat-generaal GROW, het departement van de Europese Commissie dat over economie en interne markt gaat. Hierbij werd in het bijzonder stilgestaan bij de Friese ambities op het gebied van de circulaire economie.

H3. Netwerkfunctie

Voor deelname aan Europese projecten, maar ook voor het verzamelen van (beleids)kennis en ervaring, alsmede beleidsbeïnvloeding in Brussel is een Europees netwerk voor Friese organisaties van groot belang. Met de netwerkvoucher stelt het EPF Friese organisaties in staat om zich aan te sluiten bij een Europees netwerk, of om een netwerk te stichten. Op de website van het EPF staat een overzicht van interessante Europese netwerken, dat naar aanleiding van gesprekken met Friese partijen medio 2024 is geüpdatet.

In 2024 zijn er twee netwerkvouchers versterkt. In 2024 is begonnen de netwerkvoucher te verstrekken voor deelname aan bestaande Europese netwerken. Er bestaan al talloze Europese netwerken; thematische en netwerken voor specifieke organisaties (steden, plattelandsgemeenten, kustregio's, enz.). Voor Friese organisaties is in veel gevallen logischer zich aan te sluiten bij een bestaand netwerk, dan er zelf een op te richten. Met de netwerkvoucher kan een Friese organisatie maximaal twee jaar proefdraaien binnen een netwerk en de meerwaarde van een lidmaatschap ervaren. De gemeente Opsterland was de eerste Friese organisatie die in 2024 van deze mogelijkheid gebruik heeft gemaakt.

H3. Netwerkfunctie

Het EPF vervulde in 2024 ook de rol van verbinder. Een wellicht wat onderbelichte rol voor het EuropaPact is de netwerkfunctie. Het EPF koppelt Friese partijen aan andere partijen bij partnersearches. Het EPF is in 2024 regelmatig benaderd door buitenlandse partijen die op zoek waren naar een Nederlandse of Friese projectpartner. Onder meer het Franse Rode Kruis en de Universiteit Gent (UGent) hebben het EPF benaderd voor Friese (project)partners. In sommige gevallen ging het om het vinden van een projectpartner voor een concrete Europese subsidieaanvraag, in andere gevallen om het verkennen van de mogelijkheden om in een later stadium projectaanvragen te bouwen. Dit laatste was het geval met de UGent, die via het EPF gesprekken voerde met het Wetterskip Fryslân, het Maritiem Instituut Willem Barentz (NHL Stenden) en het Innovatiecluster Drachten (ICD). De gesprekken worden in 2025 voortgezet; met het ICD specifiek over kunstmatige intelligentie (AI) en robotisering in de landbouw.

Het EPF faciliteerde ook de deelname van een Friese delegatie aan het partnersearchevent Horizont van de Duitse deelstaat Noordrijn-Westfalen in Düsseldorf, waarbij onderzoeksinstituten en bedrijven uit de Duitse deelstaat projectpartners zoeken voor Horizon Europe-projecten (R&D en innovatie). Dit event was voor het laatst in 2019 georganiseerd, maar werd in

maart 2024 weer opgepakt door Zenit, de publiek-private samenwerking voor onderzoek en innovatie van Noordrijn-Westfalen. De Friese delegatie was een goede afspiegeling van de triple helix: NHL Stenden, Wetsus, gemeente Heerenveen en DLV Advies namen aan het event deel. Ook in 2025 vindt weer een editie van het Horizont-event plaats. Friese deelname wordt door het EPF gefaciliteerd.

Het afgelopen kalenderjaar heeft het EPF ook Friese partijen in stelling gebracht voor nationale overlegorganen over Europese subsidies. Met oog op veel centrale Europese calls – bijv. de programma's Horizon Europe, Connecting Europe Facility en Digital Europe – consulteert de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RvO) het Nederlandse werkveld voor input bij de Europese Commissie. In 2024 is een aantal Friese experts via het EPF in RvO-werkgroepen gekomen, waaronder de (voormalig) directeur van het Maritiem Instituut Willem Barentz, die voor de consultaties dienen. Met Friese experts in de RvO-werkgroepen zit Fryslân vooraan bij de beleidsbeïnvloeding van werkprogramma's en calls van Europese subsidieprogramma's.

H4. Communicatie

Het EPF ondersteunt Friese organisaties bij het bouwen van Europese projecten of het aansluiten bij, of het stichten van Europese netwerken. Communicatie via de website, nieuwsbrief, socials en netwerkbijeenkomsten is van groot belang om het EPF dichterbij Friese partijen te brengen.

H4. Communicatie

4.1 Website en nieuwsbrief

De website is het visitekaartje van het EPF. De werking van de website is in het najaar van 2024 tegen het licht gehouden. Onder meer is onderzocht via welke zoektermen bezoekers op de website terechtkomen en hoe duidelijk de beschikbare informatie voor derden is. Op basis van de interne evaluatie is een herziening en update van de website in het najaar van 2024 van start gegaan. In januari 2025 is de gewijzigde website opgeleverd.

De digitale nieuwsbrief is in 2024 viermaal gepubliceerd met veel aandacht voor Friese Europese projecten, belangrijke Europese calls en natuurlijk het werkbezoek aan Brussel. De nieuwsbrief telde eind 2024 bijna 500 abonnees. Een stijging van ongeveer 66% in vergelijking met januari 2024.

4.2 Socials

Het EPF maakt actief gebruik van LinkedIn om met het Friese netwerk te communiceren. Iedere week wordt minimaal één bericht gepost, indien nodig volgen er meerdere. Eén van de doelstellingen voor 2024 was om social media gericht in te zetten. In het najaar van 2024 is een campagne op LinkedIn gestart speciaal

gericht op het Friese bedrijfsleven. In september en oktober vooral gericht op naamsbekendheid, vanaf november met informatie over welke diensten bedrijven van het EPF kunnen afnemen. De campagne heeft geleid tot een snelle toename van het aantal volgers op LinkedIn en deelnemers van verschillende bedrijven aan de Europe Ready trainingen. Eind 2024 had het EPF 480 volgers op LinkedIn, de grote meerderheid afkomstig uit Fryslân, maar ook verschillende volgers uit Groningen en Drenthe, alsook één volger uit Shanghai in China.

4.3 Monitoring

NHL Stenden heeft in 2024 in nauw overleg met het EPF-netwerk een monitoringstool ontwikkeld, een speciaal ontworpen database voor het monitoren van Europese subsidies die door Friese organisaties worden binnengehaald. De database werd begin 2025 gelanceerd en is publiekelijk toegankelijk. Met de database kan onderzoek worden gestimuleerd naar bijvoorbeeld op welke thema's Europese subsidies worden binnengehaald, door welke Friese organisaties en hoeveel EU-subsidies er naar Fryslân komen. De monitoringstool wordt in 2025 verder aangevuld met data en verder ontwikkeld aan de hand van gebruikerservaringen.

H5. Organisatie en governance

5.1 Evaluatie EuropaPact Fryslân

Met oog op de nieuwe Samenwerkingsovereenkomst EuropaPact Fryslân 2025 t/m 2027 (SWO) is het EuropaPact in het voorjaar van 2024 geëvalueerd door adviesbureau Berenschot.¹ De evaluatie kende een positieve uitkomst, wat leidde tot de ondertekening van de nieuwe Samenwerkingsovereenkomst door alle deelnemende partijen op 10 december in de Algemene Vergadering (AV) bij NHL Stenden.

Op 13 juni 2024 heeft de AV ingestemd met het advies van de Stuurgroep om een voorstel uit te werken voor een EPF+, de vorm van samenwerking voor de periode vanaf 2028. Het advies van de Stuurgroep is één-op-één overgenomen uit het evaluatierapport van Berenschot.

In het evaluatierapport heeft Berenschot al een inhoudelijke schets gemaakt van het EPF+-scenario: "In dit scenario wordt het EPF uitgebouwd tot volwaardig Fries kenniscentrum met betrekking tot Europese subsidiemogelijkheden. Er wordt actief ingezet op het aantrekken van expertise in het schrijven van aanvragen. Het EPF+ faciliteert niet alleen de projectontwikkeling maar biedt actieve on-

¹ Berenschot: "Lerende evaluatie EuropaPact Fryslân" (mei 2024)

² Idem, pag. 38-39.

H5. Organisatie en governance

dersteuning bij het denk- en schrijfproces van voorstellen. Het door de deelnemende partijen geïnvesteerde geld blijft grotendeels bij het EPF en gaat slechts in beperkte mate richting externe inhuur. Dit scenario is een groeiscenario; een EPF+ kenniscentrum is er niet van de één op andere dag.”²

De uitwerking van een voorstel voor een EPF+ vindt in 2025 plaats onder leiding van een bestuurlijke commissie onder het voorzitterschap van André van de Nadort, burgemeester van Weststellingwerf.

5.2 Organisatie

De EPF-familie werd in 2024 uitgebreid met de RUG Campus Fryslân, waardoor er drie Friese kennisinstellingen actief deelnemen aan het EuropaPact. In 2024 zijn gesprekken gevoerd met het Wetterskip over deelname aan het EPF. Deze gesprekken worden in 2025 voortgezet. Ook met Van Hall Larenstein is begin 2024 een gesprek gevoerd over deelname aan het EPF, maar wegens een reorganisatie van het onderzoekscluster van Van Hall Larenstein vindt een vervolg pas in 2025 plaats.

Met het afscheid van Erica Schaper als bestuursvoorzitter van NHL Stenden nam zij ook afscheid van de EPF-Stuurgroep en de Algemene Vergadering. Tijdens de AV van 10 december 2024

werd uitgebreid stilgestaan bij haar bijdrage en inzet voor het EPF. Tijdens dezelfde vergadering werd ook afscheid genomen van Jan Slijkhuis, Europa-coördinator van de Provincie Fryslân, die mede aan de wieg stond van het EuropaPact en tevens namens de provincie de rol van penvoerder uitvoerde.

Met de werving van een senior adviseur in oktober 2024 zijn alle posities binnen het uitvoeringsteam van het EPF bezet. Het uitvoeringsteam bestaat uit vijf medewerkers, waarbij ruimte is voor begeleiding van maximaal twee stagiaires per semester.

Met het toetreden van Vincent Ketelaars tot de beoordelingscommissie zijn ook alle posities binnen die commissie bezet, al is er ruimte voor een vijfde beoordelaar. De beoordelingscommissie toetst de aanvragen voor de project-, flagship- en netwerk vouchers. Hierbij kijken de beoordelaars vooral naar de kansrijkheid van de potentiële projectaanvraag voor een Europese subsidie. Het feit dat veel Friese projectaanvragen die met een EPF-voucher zijn opgesteld tot de finale selectie geraken – en in sommige gevallen ook de EU-subsidie binnenhalen (zie hoofdstuk 1) – laat zien dat de methodiek die voor het EPF wordt gehanteerd (begeleiding door het uitvoeringsteam, beoordeling en feedback door beoordelingscommissie) goed functioneert.

Er vonden in 2024 drie Algemene Vergaderingen plaats: twee reguliere vergaderingen en een extra vergadering om de uitkomsten en van de evaluatie van het EPF te bespreken. De drie vergaderingen vonden op locatie plaats: Postplaza en Notiz/NHL Stenden in Leeuwarden en Sportstad/Firda in Heerenveen. Ook vond op 30 september 2024 een speciale bijeenkomst plaats voor bestuurders en ambtenaren voor het formuleren van lobbyboodschappen voor het werkbezoek aan Brussel. Op basis van de input is in de speciale bijeenkomst een document samengesteld met enkele lobbyboodschappen over de circulaire economie voor Kerstin Jorna, directeur-generaal Interne Markt van de Europese Commissie.

H6. Financiën

2024 was het tweede volledige boekjaar van het EuropaPact Fryslân. Het was het eerste jaar waarin het Innovatiepact Fryslân (IPF) op basis van een faciliteringsovereenkomst met de provincie alle uitgaven voor het EPF voor zijn rekening nam met uitzondering van de vouchers en de salarissen van het EPF-personeel.

In 2024 is voor een totaalbedrag van €253.565,- aan vouchers uitgekeerd (van een verstrekte voucher in 2023 is in 2024 een bedrag van €365,- teruggestort, totaal: €253.209,-). Het bedrag betreft zes kleine vouchers, dertien projectontwikkelvouchers, drie flagshipvouchers en twee netwerkvouchers. Daarmee is 2024 het eerste jaar dat alle vier de vouchers zijn verstrekt. Dit tekent de diversiteit van de Europese initiatieven in Fryslân.

In december 2024, kort voor de sluitingsdatum van de subsidieregeling, zijn nog een aantal aanvragen voor een voucher ingediend. Het betreft één aanvraag voor een flagshipvoucher, drie aanvragen voor een projectvoucher en twee aanvragen voor een kleine voucher. In totaal gaat het hier om een bedrag van €90.000,-. Na goedkeuring komt de uitkering van de

subsidies ten laste van het boekjaar 2025.

Het boekjaar 2024 is afgerond met een negatief resultaat van: €196.374,08. Dit is het gevolg van een aantal bijdragen van deelnemers die niet geïnd zijn en de factuur van het IPF voor voorgesloten uitgaven voor het tweede semester 2023. Doordat de factuur na de sluitingsdatum van het boekjaar 2023 bij de provincie is ingediend, komt dit bedrag voor rekening van het jaar 2024. In totaal (nog te innen bijdragen en IFP-factuur 2023) gaat het hierbij om een bedrag van: €211.914,-.

Was de IPF-factuur 2023 meegenomen in de jaarrekening 2023 en waren alle bijdragen van deelnemers over 2024 geïnd, dan was het jaar 2024 afgesloten met een positief resultaat van: €15.539,92. Dit is exclusief de (in kind) bijdrage van Firda aan het EPF, à €62.500,-, waarover nog gesprekken worden gevoerd.

Jaarrekening 2024

Uitgaven

	Begroot	Besteed	Nog te besteden
Capaciteit	€ 657.000,00	€ 477.031,00	€ 179.969,00
Bedrijfsvoering	€ 568.200,00	€ 435.984,08	€ 132.215,92
Subsidie	€ 530.000,00	€ 253.209,00	€ 276.791,00
Totaal	€ 1.755.200,00	€ 1.166.224,08	€ 588.975,92

Inkomsten

	Begroot	Ontvangen	Extra ontvangen
Bijdrage provincie	€ 473.000,00	€ 473.000,00	€ -
Bijdrage gemeenten	€ 411.500,00	€ 434.350,00	€ -22.850,00
Bijdrage kennisinstellingen		€ 62.500,00	€ -62.500,00
Totaal	€ 884.500,00	€ 969.850,00	€ -85.350,00

H6. Financiën

Resultatenrekening

Provincie	€	473.000,00
Gemeenten	€	434.350,00
Kennisinstellingen	€	62.500,00
Inkomsten	€	969.850,00

Capaciteit	€	477.031,00
Huur	€	12.000,00
Organisatiekosten (o.a. IT, reiskosten, werkbezoek Brussel/EWRC2024)	€	170.188,12
Netwerkactiviteiten	€	6.645,00
Communicatie	€	9.155,00
Personele ondersteuning	€	175.501,61
Overige goederen en diensten	€	62.494,35
Subsidie	€	253.209,00
Uitgaven	€	1.166.224,08

Resultaat € **-196.374,08³**

Balans

Debiteuren		Eigen Vermogen	€	530.832
Liquide Middelen	€	Crediteuren		
	€		€	530.832

³ Zie uitleg op pag. 16 over nog te innen bijdragen 2024 en kosten 2023 die voor rekening boekjaar 2024 komen.